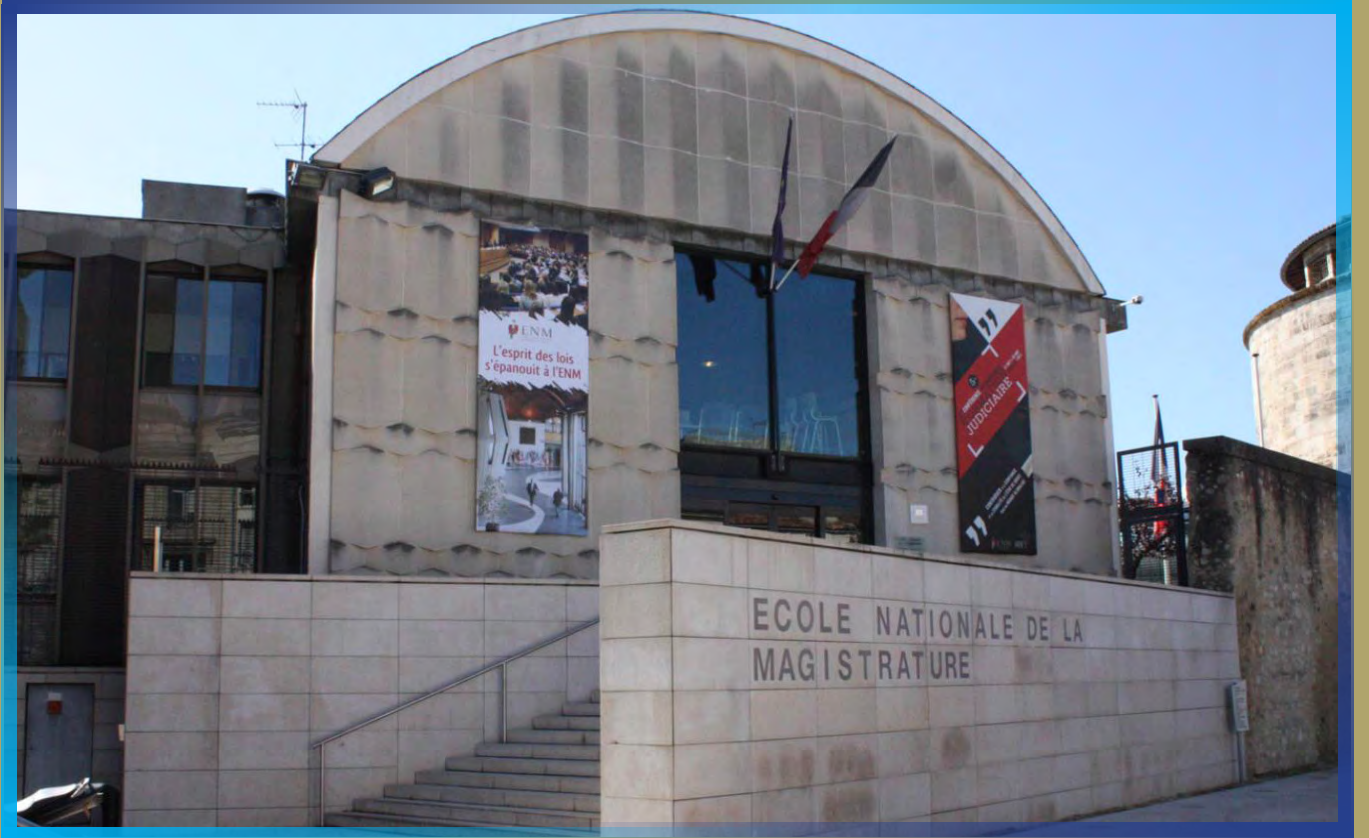

FRANSIZ ULUSAL YARGI OKULU (ENM)

ÇALIŞMA ZİYARETİ RAPORU
25-27/11/2019

TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ

Hazırlayan:
Hâkim Banu Fatma GÜNARSLAN

ÖZET

Fransız Ulusal Yargı Okulu Müdürlüğü tarafından, Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı aracılığı ile Türkiye Adalet Akademisi'ne hitaben davet mektubu gönderilmesi üzerine, her iki kurum arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesi amacıyla 25-27 Kasım 2019 tarihleri arasında Fransız Ulusal Yargı Okuluna çalışma ziyareti gerçekleştirilmiştir.

Bu rapor ile, Fransız Ulusal Yargı Okuluna yapılan çalışma ziyaretinin somut çıktılarının ve Türkiye Adalet Akademisinin eğitim sistemine katkı sağlayabilecek uygulamaların ortaya konulması amaçlanmaktadır.

ÇALIŞMA ZİYARETİ RAPORU
25-27/11/2019

İÇİNDEKİLER

I. GİRİŞ	1
II. FRANSIZ ULUSAL YARGI OKULU	1
1. GENEL BİLGİ	1
2. OKUL YÖNETİMİ.....	1
2.1 Yönetim Kurulu.....	1
2.2 Okul Müdürü	2
2.3 Eğitim Kurulu	3
2.4 Personel Ataması.....	4
3. OKULUN GÖREVLERİ.....	4
4. İLK GİRİŞ SINAVINA HAZIRLIK SINIFLARI.....	4
5. GELECEĞİN HÂKİM VE SAVCILARININ İŞE ALINMASI.....	5
6. İLK EĞİTİM	8
6.1 Genel Aşama	13
6.2 Stajyerlerin İlk Görevlerine Hazırlık Aşaması.....	15
6.3 Değerlendirme ve Sınavlar	15
6.4 İlk Atama	16
7. MESLEK İÇİ EĞİTİM	16
7.1 İnternet Modülleri (e-formasyon)	17
8. UZMANLAŞMIŞ PROFESYONEL EĞİTİMİ.....	18
8.1 Profesyonel Olmayan Hakimlerin Eğitimi	18
8.2 Adalet Sisteminde Çalışan Kişilerin Desteklenmesi	18
9. ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ	19
10. ARAŞTIRMA VE BELGELENDİRME	19
III. SONUÇ	20
EKLER.....	22
1. ORGANIGRAMME DE L'ENM AU 1 ^{er} NOVEMBRE 2019	
2. REGLEMENT INTERIEUR	
3. PROGRAMME PEDAGOGIQUE	
4. LES CONCOURS D'ACCÈS À L'ECOLE NATIONALE DE LA MAGISTRATURE	
5. L'APTITUDE DES AUDITEURS DE JUSTICE VERSION LONGUE	
6. LES ACTIVITÉS DE LA SOUS-DIRECTION DES STAGES	
7. LA FORMATION INITIALE DES AUDITEURS DE JUSTICE : OBJECTIF DE FORMATION MÉTHODES PÉDAGOGIQUES ENJEUX	

I. GİRİŞ

Fransız Ulusal Yargı Okulu Müdürlüğü tarafından, Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı aracılığı ile Türkiye Adalet Akademisi'ne hitaben Ulusal Yargı Okuluna çalışma ziyareti düzenlenmesine dair 14 Ekim 2019 tarihli bir davet mektubu gönderilmiştir.

Bu çalışma ziyareti, her iki kurum arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesi amacıyla 25-27 Kasım 2019 tarihleri arasında Paris ve Bordeaux'da gerçekleştirilmiştir. Türkiye Adalet Akademisi yönünden önem teşkil eden husus, yenilikçi bir kurum olma vizyonuyla uluslararası arenada geçerliliği olan modern eğitim yöntemlerinden yararlanma imkânı elde etme ve karşılıklı ilişkilerin geliştirilmesidir.

Bu raporla, Fransız Ulusal Yargı Okulu hakkında ayrıntılı açıklamalar yapılacaktır. Bu kapsamda; okul yönetimi, okulun görevleri, ilk giriş sınavına hazırlık sınıfları, geleceğin hâkim ve savcılarının işe alınması, ilk eğitim, meslek içi eğitim, uzmanlaşmış personel eğitimi, uluslararası işbirliği, araştırma ve belgelenme konularında edinilen bilgiler paylaşılacaktır. Sonuç bölümümde, Ulusal Yargı Okulunun eğitim sistemine ilişkin açıklamalar özetlenecek ve faydalı olduğu düşünülen uygulamalarla ilgili değerlendirmeler sunulacaktır. Bu suretle rapor, Fransız Ulusal Yargı Okuluna yapılan çalışma ziyaretinin somut çıktılarını ve Türkiye Adalet Akademisinin eğitim sistemine katkı sağlayabilecek uygulamaları ortaya koymayı amaçlamaktadır.

II. FRANSIZ ULUSAL YARGI OKULU

1. GENEL BİLGİ

Fransa'da hakim ve savcıların eğitilmesi için tek yetkili kurum olan Ulusal Yargı Okulu (Ecole Nationale de la Magistrature - ENM), 1958 yılında kurulmuştur. Ulusal Yargı Okulu, Fransız Adalet Bakanlığı'nın himayesi altında yer alan idari bir kamu kurumu niteliğindedir. Okul idari ve mali yönden özerktir. Okulun 2019 yılı bütçesi, 36 milyon Avro civarındadır. Bu bütçenin %95'i Adalet Bakanlığı tarafından, %5'lik kısmı okulun kendi kazandığı gelirlerden sağlanmaktadır.

Bordo ve Paris'te kurulan Ulusal Yargı Okulu, hâkim ve savcılarının 31 aylık ilk eğitimleri ile birlikte kariyerleri boyunca devam eden meslek içi eğitimlerini sağlamaktadır. Okulun idarî yönetimi, Adalet Bakanının kararıyla çıkan İç Tüzükte düzenlenmektedir.

Yaklaşık 70'i hâkim ve savcı olmak üzere 227 kişinin çalıştığı Fransız Ulusal Yargı Okulu, her yıl 21.000'den fazla kişiye eğitim vermektedir. Bunların içinde, 2019 yılı için, ilk eğitimlerini alan 1.100 hâkim ve savcı stajyeri, meslek içi eğitim kursları alan 7.400 Fransız hâkim ve savcılar, 9.000 meslekten olmayan hâkimler, yaklaşık 5.500 yabancı hâkim, savcı ve öğrenciler, yaklaşık 8.000 arabulucular gibi dış partnerler bulunmaktadır.

2. OKUL YÖNETİMİ

2.1 Yönetim Kurulu

Yönetim Kurulu Başkan ve başkan yardımcısı, sırasıyla Yargıtay'ın başkan ve başsavcısıdır. Okul yönetimi, Adalet Bakanlığından, mahkemelerden, hukuk ve yargı camiasından temsilciler barındırır. Yönetim Kurulu, okul müfredatına karar verir, bütçeyi oylar ve idari ve finansal raporu onaylar.

Yönetim kurulu şu kişilerden oluşur :

a) Dört doğal üye:

Yargıtay'ın birinci başkanı;

Yargıtay'ın başsavcısı;

Yargı Hizmetleri Müdürü veya temsilcisi;

Yönetim ve Kamu Hizmeti Genel Müdürü veya temsilcisi;

b) Adalet Bakanı tarafından atanan dokuz üye:

Adalet Bakanlığı'nın merkezi yönetimindeki bir direktör ya da yardımcısı;

İstinaf mahkemesinin birinci başkanı veya başsavcısı;

Hiyerarşinin dışında bir sulh hâkimi veya Paris İstinaf Mahkemesi'nin en rütbeli hâkimi;

Bir bölge mahkemesinin başkanı veya savcısı;

Yedi yıldan daha az süredir etkin hizmet veren bir hâkim;

Yargının bir üyesi;

Ulusal Yargı Okuluna katkı sağlayabilecek üç vasıflı kişi;

c) Adalet Bakanı ve Milli Eğitim Bakanı'nın ortak kararıyla atanan iki üye:

Bir yargı araştırma enstitüsü müdürü;

Bir üniversite profesörü;

d) Tüm eğitim koordinatörleri, bölgesel eğitim koordinatörleri ve yardımcı öğretmenler tarafından gizli oylamayla seçilen bir eğitim koordinatörü veya bölgesel eğitim koordinatörü veya yardımcısı;

e) Staj merkezi yönetimi ve delege hâkimleri tarafından gizli oyla seçilen bir eğitim merkezi müdürü ve bir delege hakim veya vekilleri;

(f) İdari ve teknik personelin tüm üyeleri tarafından gizli oylamayla seçilen bir personel temsilcisi veya yardımcısı;

(g) Bölümlerin her birinin gizli oylama ile seçilen adli denetçileri.

2.2 Okul Müdürü

Okul müdürü, Adalet Bakanının önerisi üzerine Cumhurbaşkanı kararnamesiyle atanır. Okul müdürü, okulun eğitim görevlerini yerine getirilmesinden sorumlu baş yöneticidir. Okul müdürü, Yönetim Kurulu kararlarının uygulanması için gerekli olan bütün önlemleri alır. Okul müdürü, okulun disiplini, organizasyonu ve düzgün bir şekilde idare edilmesinden sorumludur.

Okul müdürü, 4 Mayıs 1972 tarihli Kararname'nin 2 ve 3. maddelerinde öngörülen şartlara göre, Okulun farklı birimlerinin işleyişini, iç disiplini, teşkilatlanmayı ve tesislerin tahsisini sağlamakla görevlidir. Okul müdürü, okulun güvenliği için gerekli bütün tedbirleri alır. (İç Tüzük m.9)

Müdür, görevlerini yerine getirmek amacıyla, özellikle alt müdürlüklerin ve bölümlerin yetki alanlarını belirleyerek, birimlerin işleyişine dair düzenini oluşturur. (İç Tüzük m.10)

Müdür, yılda en az iki defa, okul personeli genel kurulu ile toplantılar gerçekleştirir. Bu toplantıların gündemini Müdür belirler. (İç Tüzük m.12)

2.3 Eğitim Kurulu

Okulda verilen eğitimin içeriği ve müfredatı okulun Eğitim Kurulu tarafından belirlenir. Eğitim Kurulu şu kişilerden oluşur:

- Okul Müdürü
- Okulun Müdür Yardımcılarından biri
- Bakan tarafından atanan bir kişi
- İki öğretim dekanı
- İki eğitim koordinatörü
- Bir eğitimci
- Bir bölge eğitim koordinatörü
- İki stajyer hukukçu

Eğitim Kurulunda yer alan iki öğretim dekanı, Okul Müdürü tarafından, öğretim dekanlarının tamamının görüşü alınarak, bir yıl için yenilenebilir şekilde atanır. (İç Tüzük m.14)

Eğitim Kurulunda yer alan biri ilk eğitim, diğeri meslek içi eğitim olmak üzere iki eğitim koordinatörü, Müdür tarafından farklı heyetler halinde bir araya getirilen ilk eğitim koordinatörleri ve meslek içi eğitim koordinatörlerinin tamamı tarafından tek turda ve gizli oylamada, oy çokluğu ile üç yıllık bir süre için seçilir. (İç Tüzük m.15)

Eğitim Kurulunda yer alan bir eğitimci, öğretim dekanları hariç olmak üzere, Müdür tarafından heyet olarak bir araya getirilen eğitimci kadronun tamamı tarafından tek turda ve gizli oylamada, oy çokluğu ile üç yıllık bir süre için seçilir. (İç Tüzük m.16)

Eğitim Kurulunda yer alan bölge eğitim koordinatörü, Müdür tarafından heyet halinde bir araya getirilen bölge eğitim koordinatörlerinin tamamı tarafından tek turda ve gizli oylamada, oy çokluğu ile üç yıllık bir süre için seçilir. (İç Tüzük m.17)

Bu heyetlere, söz konusu seçimler için, oylamadan en az on beş gün önce Müdür tarafından çağrıda bulunulur. Adaylık başvuruları, oylamadan en az sekiz gün önce Müdüre sunulmalıdır. Oylama bürosu, Müdür veya temsilcisi, başkan ve her heyetin en genç ve en yaşlı üyelerinden oluşur. En fazla oyu elde eden adaylar seçilmiş sayılır. Oyların eşit olması durumunda, kura çekilir. Ölüm, istifa sebebiyle veya herhangi bir sebeple terk edilen bir görev için, ek atama yapılır. Yeni üye, selefinin görevini üstlenir. Posta yoluyla veya vekâleten oy kullanmaya izin verilir. Bir kişiye ikiden fazla vekalet verilemez. Her seçimde bir tutanak düzenlenir. Yargı üyelerinin ve görevleri dolayısıyla atanan üyelerin görevi, görev süreleri uyarınca sona erer. (İç Tüzük m.18)

Okulda eğitim gören en eski iki devrenin her birinden iki devre delegeşi, kendi aralarında birini Eğitim Kuruluna katılması için belirler. İki delege arasında anlaşmazlık çıkması durumunda, en yaşlı olan delege seçilir. (İç Tüzük m.19)

2.4 Personel Ataması

Okulda görev yapan personel 3 kategori olarak atanmaktadır. Bunlardan ilk grup, yönetici hâkimlerden oluşan idari personeldir ve okul müdürü tarafından atanmaktadır. İkinci grup, dışarıdan gelen eğitici hâkimler ve savcılarının alımına ilişkin olup bunların ataması Yönetim Kurulunun önerisi ve müdürün kararıyla yapılmaktadır. Diğer memurları ise okulun genel sekreteri atanmaktadır.

3. OKULUN GÖREVLERİ

Okulun başlıca beş görevi bulunmaktadır:

- Okula giriş sınavlarının düzenlenmesi (Üniversite öğrencileri, kamu görevlileri ve özel sektörde çalışan kişilere yönelik olmak üzere her yıl üç ayrı okula giriş sınavı düzenlenmektedir. Okula giriş sınavları yazılı ve sözlü yarışmalar şeklinde olup, sınav jürisi Kararname ile belirlenen 11 kişiden oluşmaktadır. Yazılı ve sözlü sınavlardan başarı ile geçen adaylar, hakim ve savcı stajyeri olarak 31 aylık ilk eğitime tabi tutulurlar.)

- Aday hâkimlerin ve savcılarının ilk eğitiminin düzenlenmesi (İlk eğitimde, öncelikle mesleki teknikler öğretilir, kurumsal ve sosyal çevre tanıtılır. Bu eğitim, Ulusal Yargı Okulu İşe Alım, İlk Eğitim ve Araştırma Dairesi tarafından 22 Aralık 1958 tarihli 58-1270 sayılı Kararname hükümlerine göre düzenlenir.)

- Atanan hâkim ve savcılar için meslek içi eğitim verilmesi (Ulusal mahkemelerle işbirliği içerisinde mesleklerini icra etmeye başlayan hâkim ve savcılar için de, 2008 yılından beri mesleki yetenek ve teknikleri güçlendirmeye yönelik zorunlu eğitimler verilir.)

- Yabancı hâkimlere ve savcılara Fransa'da veya ülkelerinde eğitim verilmesi (Bu eğitim, uluslararası ortak bir adli bakış açısının ve kültürün geliştirilmesini, uluslararası adli sözleşmelere katkıda bulunulmasını ve karşılıklı görüş alışverişinde bulunulmasını sağlamaktadır. Her yıl 3000-4000 kadar hâkim ve savcı adayı bu eğitime katılmaktadır.)

- Mesleklerini etkin olarak icra etmeyen, konsolosluk/büyükelçilik bünyesinde görevli hâkimlere, iş mahkemesi hukuk danışmanlarına ve bazı adaletle işbirliği içerisinde çalışan meslek gruplarına eğitim verilmesi.

Eğitim faaliyetleri iki ayrı şehirde yürütülmektedir:

- Bordo'daki İşe Alım, İlk Eğitim ve Araştırma Dairesi

- Paris'teki Meslek içi Eğitim, Uluslararası İlişkiler ve Profesyonel Eğitim Dairesi

4. İLK GİRİŞ SINAVINA HAZIRLIK SINIFLARI

Okulda, okula giriş sınavına hazırlanan adaylar için de hazırlık sınıflarında eğitim verilmektedir. Her hazırlık sınıfı, Okulda eğitici statüsüne sahip bir koordinatör tarafından yönetilir. Bu koordinatör, Müdür veya vekilinin denetimi altında, Yönetim Kurulu tarafından onaylanan eğitim müfredatını uygular. Koordinatör, hazırlık sınıfının eğitici ekibini koordine eder, ders programını, sınavların işleyişini ve kültürel faaliyetlerini düzenler. Ayrıca, hazırlık sınıfından her öğrencinin kişisel olarak pedagojik takibini sağlar. (İç Tüzük m. 24)

Her öğrenciye öğrenci kartı çıkarılır. (İç Tüzük m. 25)

Okul Müdürü, öğrencilerin tatil tarihlerini belirler. (İç Tüzük m. 26)

Hazırlık sınıfı koordinatörü, devamsızlık izinlerini verir. (İç Tüzük m. 27)

5. GELECEĞİN HAKİM VE SAVCILARININ İŞE ALINMASI

Ulusal Yargı Okulu'na giriş sınavlarını okul düzenlemektedir. İşe Alım Dairesi her yıl üç giriş sınavı organize etmektedir.

Hâkim ve savcı olabilmek için üniversite öğrencileri için bir sınav, kamu görevlileri için bir sınav ve özel sektörde deneyimi olan kişiler için üçüncü bir sınav bulunmaktadır.

Adaylar, üç giriş sınavının her biri için en fazla üç kez sınava girme hakkına sahiptirler. Başarılı olan adaylar hâkim ve savcı adayı kadrosuna geçerler ve 31 ay süre ile ilk eğitime tabi tutulurlar.

Adayların büyük bir çoğunluğu, üniversite mezunları için yapılan birinci giriş sınavı yoluyla istihdam edilmektedir. Bu sınava yüksek lisans derecesi veya dengi diploması olan ve 31 yaşından küçük öğrenciler girebilmektedir.

İkinci giriş sınavı, dört yıllık deneyimi bulunan ve sınavın olduğu yılın 1 Ocak'ında 48 yaş 5 aydan küçük kamu görevlilerine açıktır.

Üçüncü sınav ise, özel sektörde, yerel ofislerde veya profesyonel olmayan hâkim olarak hizmette sekiz senelik profesyonel deneyimi olan ve 40 yaşından küçük kişilere açıktır.

Bu üç tür işe alım sınavı için gereken genel şartlar ise şunlardır:

- Fransız vatandaşı olmak,
- hak kısıtlılığı olmamak,
- mesleği icra etmeye engel olacak fiziki engeli bulunmamak,
- askerliğini yapmış olmak.

Giriş sınavı için 11 kişiden oluşan jüri bulunmaktadır. Sınav jürisini oluşturan 11 kişi, 4 Mayıs 1972 tarihli ve 72-355 sayılı Kararname'nin 19. maddesinde öngörülmüştür. Sınav jürisinde başkan (Yargıtay başkanının önerdiği Yargıtay üyesi), başkan yardımcısı (Danıştay başkanının önerdiği idari hakim), dört hakim, bir üniversite öğretim üyesi profesör, bir avukat, bir psikolog, bir işe alımdan sorumlu uzman ve bunların dışında bir meslek dalında yeterliliği için seçilmiş bir kişi bulunmaktadır. Hakimlik sınavına girecek kişi sayısı her yıl Adalet Bakanı tarafından belirlenmektedir.

Jüri, sınav konularının ve yedek sınav konularının seçilmesi amacıyla, kabul sınavlarından önce toplanmaktadır. Bu vesileyle, jüri için Okulda bir hazırlık semineri düzenlenmektedir. Bu hazırlık, jüri açısından aşağıdaki hususları amaçlar:

- her sınavın amaçlarını belirlemek,
- sınav işlemlerinin yasal açıdan uygunluğunun gerekliliklerini bilmek, amaçlarla ilgili konular seçmek,
- yazılı ve sözlü sınavlar için ortak değerlendirme kriterleri oluşturmak,
- jürinin her üyesinin görevini kesin olarak belirlemek, bir düzeltme ve mülakat çizelgesi hazırlamak, bir mülakat yapmak ve sözlü performansı değerlendirmek, müzakereleri yönetmek.

Okul dışından kişiler de bu hazırlığa katılabilir.

Jüri atama kararnamesi, sınavların ilk gününden önce ilan edilir. (İç Tüzük m.28)

Giriş sınavlarını uygulama yöntemleri, Okul Müdürü tarafından her oturum için belirlenir. (İç Tüzük m.29)

Sınav konularını içeren müfredat Kararname ile yayımlanmakta olup, sınav jürisi sınav şekli ve müfredatıyla bağlıdır. Sınav merkezinin bulunduğu yerdeki İstinaf Mahkemesi başsavcılığı sınav yönetim ve denetiminden sorumludur.

4 Mayıs 1972 tarihli ve 72-355 sayılı Kararnamenin 18'inci maddesi uyarınca, yazılı sınav konuları şu şekildedir:

- Fransa ile ilgili bir soru üzerine hukuki, sosyal, politik, tarihi, ekonomik, felsefi ve kültürel boyutlarıyla beş saat içinde yazılmış bir kompozisyon;
- Medeni hukuk veya medeni usul hukuku konusunda 5 saat içinde yazılmış bir kompozisyon;
- Medeni hukuk veya medeni usul hukuku konusunda 2 saat içinde yazılmış bir dava incelemesi;
- Ceza hukuku veya ceza usul hukuku konusunda 5 saat içinde yazılmış bir kompozisyon;
- Ceza hukuku veya ceza usul hukuku konusunda 2 saat içinde yazılmış bir dava incelemesi;
- Devlet ve adalet, kişi hak ve özgürlükleri, kamu hukuku ile ilgili, kısa cevaplar gerektiren 2 saat süren bir test;
- Yargısal, hukuki veya idari konulardaki belgelerden 5 saat içinde yazılmış bir dosya özeti.

Tüm sınav kağıtları internet ortamında saklanmakta ve 2 farklı kişi tarafından okunmaktadır. Bütün sınav kağıtları okunduktan sonra jüri toplanarak baraj puanı belirlemektedir. Barajı geçen adaylar sözlü sınava alınmaktadır. Sözlü sınav 7 kişilik jüri önünde yapılmaktadır. Sözlü sınav jüri üyeleri; Yargıtaydan bir hâkim, Danıştaydan bir hâkim, dışarıdan atanan kişi (genelde büyük elçi), ilk derece mahkemelerinden bir hâkim, psikolog, işe alım uzmanı ve avukattan oluşmaktadır.

Kararnamenin 18'inci maddesi uyarınca, sözlü sınav konuları şu şekildedir:

- Avrupa hukuku ve uluslararası özel hukuk ile ilgili olarak 25 dakika süren bir sözlü sınav (katsayı 4);
- İş hukuku ve ticaret hukuku konularında 25 dakikalık bir sözlü sınav (4 kat);
- Jüri karşısında mülakat (katsayı 6). Bu test, art arda şunları içerir:
  - a) İlk olarak bir grup aday, jüri önünde, 30 dakikalık süre zarfında somut bir davayı inceler.
  - b) Sonrasında, 40 dakika süren jüri ile yapılan mülakatta, adaylar bireysel olarak, genel kültür veya hukukla ilgili sunum yapar.

Adaylar ayrıca bir İngilizce sınavına tabi tutulmaktadır. Bu sınavda adaylar, İngilizce bir metnin rapo-
runu hazırlarlar, ayrıca 30 dakika süren sözlü bir sınava tabi tutulurlar.

2018 YILI GİRİŞ SINAVI İSTATİSTİKLERİ

	Yer kontenjanı	Kaydolan kişiler	Mevcut kişiler	Kabul edilebilir kişiler	Kabul edilen kişiler
1. yarışma	192	2495	1759	379	221
2. yarışma	45	252	111	41	24
3. yarışma	13	212	50	7	5
TOPLAM	250	2959	1920	427	250

Sınavlarda başarılı olanlar, Adalet Bakanı'nın kararıyla stajyer olarak atanır. (İç Tüzük m.30)

Stajyerler, eğitime başladıkları gün, Ulusal Yargı Okulu tarafından kişisel olarak bir değerlendirmeye tabi tutulurlar. Stajyerler, eğitime başladıkları tarihten itibaren İç Tüzük hükümlerine tabi olurlar. (İç Tüzük m.31)

Stajyerler, Okula başladıklarında bilgisayar üzerinden bir istihbarat formu doldururlar. Elde edilen ve saklanan bilgiler, idari takibe ve eğitimin pedagojik olarak düzenlenmesine imkân vermeye yönelik olarak hazırlanan bir bilgisayar işlemine tabi tutulur. Bu bilgilere, Okulun eğitim ve idari birimlerinin tamamı tarafından erişilebilir. (İç Tüzük m.33)

Stajyerlere, kesintiye tabi bir maaş ödenmektedir. (İç Tüzük m.34)

Stajyerlere bir meslek kartı çıkarılır; bu kart, eğitimin sonunda ve istifa veya ihraç edilme durumunda iade edilmelidir. Bu kartın kaybedilmesi, çalınması veya zarar görmesi durumunda derhal Okul Müdürüne haber verilmelidir. (İç Tüzük m.36)

Stajyerlik görevlerinin icrası, kamu görevinin ve diğer mesleki veya maaşlı faaliyetin icrasına uygun değildir. Bununla birlikte, Okul Müdürünün kararıyla, yetki alanlarına giren bilgiler vermek için veya stajyerin itibarına, statüsüne ve eğitiminin devamına zarar vermeyecek nitelikte görev ve faaliyetlerin icrası için stajyerlere, bu konuda kişisel istisnalar tanınabilir.

Stajyerler, önceden izin almaksızın, bilimsel, edebi veya sanatsal çalışmalara katılabilirler. (İç Tüzük m.37)

Okul Müdürü, stajyerlerin tatil tarihlerini belirler ve izinlerini verir. (İç Tüzük m.38)

6. İLK EĞİTİM

Okulun ilk eğitim amaçlarının ve ihtiyaçlarının belirlenmesi için Ulusal Yargı Okulu bünyesinde 8 Eğitim Merkezi kurulmuştur. Müfredat konuları, dersler bu merkezler altında belirlenir. Eğitim merkezleri, öğretim dekanları tarafından yönetilir. Bu eğitim merkezleri ve altında yer alan dersler şunlardır:

1. Adli Beşeri Bilimler

a- Kurumsal ve Tarihi Yargı Kültürü

- Adalet ve mahkemelerin tarihi
  - Mahkeme ve yargı olgusuna sosyolojik yaklaşım
  - Yargısal ritüeller
  - Yemin (atanmadan edecekleri yemin)
  - Yargısal mimari
  - Avukatlık stajına hazırlık
  - Hakimlerin rol ve görevleri

b- Hakimlik Deontolojisi ve Etiği

- Profesyonel avukatlık ve hakimlik deontolojisine giriş
- Hakimin statüsü
- Hakimin deontolojik yükümlülükleri konusundaki tepkiler

c- Yargının Olgusu

- Adaletin tanımı
- Partnerler ve faydalanıcıların beklentileri
- Günümüzde yargı mercileri konusundaki yaklaşımlar

2. Hukuk Alanında Karar Süreci ve Yargının Biçimlendirilmesi

Bu eğitim başlığının amacı; bir durum ya da dosya üzerinde analiz ve sentez yapabilme; usul kurallarını tanıma, saygı duyma ve güvence altına alabilme; çelişkilere saygı göstererek adli görüşme ve duruşma yönetimi ve hazırlığını sağlama; uygulanabilir, olaya ve hukuka uygun karar alabilme ve kurgulama; kararı hedefe uygun ve düzenli olarak yazma kabiliyetini kazandırmak olarak sayılmıştır.

Eğitim; çeşitli yargı mercilerinde, uzmanlık mahkemelerinde görülen uyuşmazlıkların tanıtılmasına yönelik olarak planlanmaktadır. Bu kapsamda; hukuk usulünün yönetim kuralları; ilk derecede yazılı ve

sözlü uygulamalar; dosya analizi ve karar alma; kanıt ve uzmanlık (bilirkişi); yargılama metodolojisi; kararın uygulanması ve çeşitli dostane çözüm yolları ders içeriği olarak anlatılmaktadır.

3. Ceza Alanında Karar Süreci ve Yargının Biçimlendirilmesi

Amaç; bir durum ya da dosya üzerinde analiz ve sentez yapabilme; usul kurallarını tanıma, saygı duyma ve güvence altına alabilme; çelişkilere saygı göstererek adli görüşme ve duruşma yönetimi ve hazırlığını sağlama; uygulanabilir, olaya ve hukuka uygun karar alabilme ve kurgulama; kararı hedefe uygun ve düzenli olarak yazma kabiliyetini kazandırmak olarak sayılmıştır.

Ders içeriklerinde ayrışmaya gidilmiş olup, soruşturma öncesi, esnası ve sonrasında uygulanacak metodolojiler konusunda ceza davalarına has özellikler ve kurumlar yerleştirilerek ders programına dahil edilmiştir.

Çocuk yargılaması her iki yargılama alanında da özel yer bulmuştur.

4. Adli İletişim

a- Medya ve İletişim Stratejileri

- Medya karşısında iletişim stratejileri ve savcılık
- Kriz yönetimi ve kriz durumlarında iletişim
- Krizin yargısal yönetimi
- Kamera karşısında olmak

b- Yargısal Görüşme Teknikleri

- Yargısal görüşme - yaklaşım ve metodlar
- Sözlü iddianame
- Savcılık fonksiyonu içinde yargısal görüşme
- Adalette çocuğun sözü
- Eğitici eşliğinde görüşme
- Cezaların uygulanması amaçlı görüşme
- Hâkimin gözlenmesi sırasında içgörüsü

c- İletişim Teknikleri

- Hâkimin fonksiyonları içindeki kişisel arası ilişkiler
- Şiddetsiz iletişim
- Nörolingüistik programlama
- Profesyonel ilişkiler ve dinlemeyi başarma
- Hâkimin söz almasının teknik ve pratikleri

d- Kişisel Uzmanlık- Yetilerin Geliştirilmesi

- Stres yönetimi 1
- Stres yönetimi 2
- Uyarı ve çerçevesi çizilmiş durumlarda stres yönetimi
- Uzmanlık ve potansiyeli ile çalışma
- Profesyonel durumlarda duygu yönetimi

e- Karmaşık Durumların Analizi

- Yargısal içerik ve sistematik yaklaşımlar
- Uyuşmazlık ve şiddet olayları karşısında hakim
- Hâkim ve zor olaylar

5. Adalet Yönetimi

a- Adalet yönetiminin organizasyonu

- Devlette adaletin yeri
- Adalet Bakanlığı'nın organizasyon ve görevleri
- Düşük yoğunluklu hizmetlerin (yardımcı hizmet adli psikiyatr vb) organizasyon ve işlevleri

b- Adalet Yolları (yöntemleri)

- İnsani yollar- kategoriler, yönetim, toplumsal diyalog ve bilgi (insan kaynağının geliştirilmesi)
- Teknik yollar- Elektronik bilgi sistemleri ve yeni teknolojiler (uzaktan eğitim materyalleri)
- Taşınmazlar- Adliyelerin, duruşma salonları vb. düzenlenmesi ile ilgili

c- Adalet Ekonomisi

- Bütçesel çerçeve ve yaklaşım
- Ceza yargılamasında adalete erişim ücreti
- Adli yardım ve harcamalar

d- Günlük Yönetim

- Mahkeme kalemi ile ve diğer yargı partnerleri (emniyet vs.) ile ilişkiler
- İbadet yerleri
- Hukuka erişim ve mağdurlara yardım

6. Yargının Uluslararası Boyutu

a- Hukuk ve Ceza Yargılamasında Uluslararası Adli Yardımlaşmanın Pratik ve Tekniği

- Kurumların tanınması
- Pratikler ve araçlar konusunda yeterlilik

b- Avrupa Yargı Kurumları

- AHİM ve insan hakları koruması

c- Karşılaştırmalı Yargılama Pratikleri ve Hukuk

d- Uluslararası Yargılamalar

e- Yabancı Diller

- Zorunlu Dil : İngilizce
- Seçmeli Diller: Almanca, İspanyolca, İtalyanca

7. Adli Ortam

- Bilirkişilik
- Suçluluk ve suçlu kavramı- Ceza yargılamasındaki psikolojik ve kriminolojik görünümü
- Tehlikelilik ve ceza
- Mağdur ve uğradığı zarar
- Aile ve ailenin değişimi
- Kırılganlıklar

8. Ekonomik, Sosyal ve Çevresel merkez

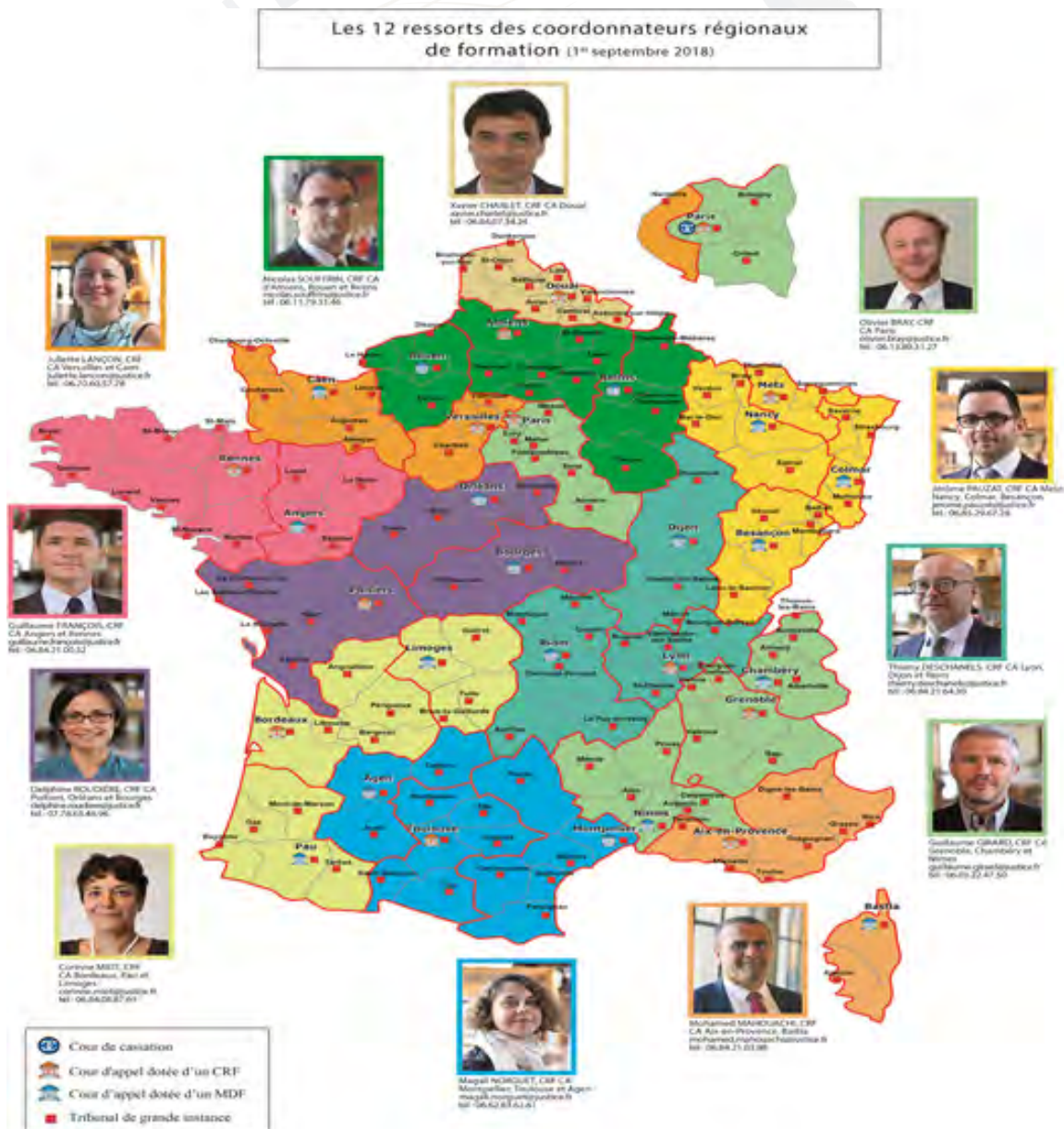
- Sosyal diyalog ve sosyo-ekonomik durumda duyarlılık
- Kaçakçılık uygulamalarında ve tespitinde duyarlılık
- Bir işyerinin gözlemlenmesi, keşfi; sosyal alanlarda yapılacak yargılama ve ekonomik sosyal partnerler
- Gerçek kişilerin ekonomik durumlarına duyarlılık

Stajyer hâkimler ve savcılar, birbirini izleyecek şekilde ders ve staj süresini tamamlarlar. İşe Alım, İlk Eğitim ve Araştırma Dairesi, eğitim programını belirler ve uygular. 31 aylık eğitim programının amacı, sadece mesleki eğitim değil, aynı zamanda hâkimlere ve savcılara kurumsal, beşeri ve sosyal çevreleri hakkında daha geniş bir farkındalık ve bilinç kazandırmaktır.

Eğitimin mümkün olduğunca interaktif olabilmesi için okul, özel ders yaklaşım (the tutorial approach) metodunu benimsemiştir. Bu metod, dinamik öğrenmeyi geliştirmek için küçük gruplar halinde çalışmayı öngörmektedir. Böylece eğiticilerin öğrencileri bireysel olarak takip etmesi sağlanır.

Bordo'daki okulda çoğunluğu hâkimlerden ve savcılardan oluşan 20 eğitim koordinatörünün sürekli fakültesi bulunmaktadır. Bu eğitim koordinatörleri, eğitim materyal ve dökümanlarının hazırlığına danışmanlık ve uzmanlık hizmeti sunmak suretiyle 8 eğitim departmanında çalışırlar. Okulda ayrıca kendi ana görevleri yanında düzenli olarak ders veren hâkim, savcı ve diğer profesyonellerden oluşan öğretim elemanları da bulunmaktadır. Bununla birlikte, hukuk, tarih, sosyoloji, psikoloji, psikiyatri, kriminoloji gibi çeşitli konularda uzmanlaşan 500'ün üzerinde arazi eğitim elemanı her yıl bilgi ve deneyimlerini sunmaktadırlar.

Mahkeme stajının düzgün yürütülebilmesi için Okul, okulda geçici görevlendirilen hâkimler ve savcılardan oluşan bölgesel eğitim koordinatörlerine yer vermiştir. Bu kişiler 12 yargı bölgesinde konuşlandırılmış olup, ilk ve meslek içi eğitimlerdeki atamaları gözetimleri altında yürütmektedirler. Stajyeri olan her mahkemenin staj merkezi direktörü bulunmaktadır. Bu hâkim veya savcılar kendi ana görevini yürütürken Okul tarafından gönderilen stajları da organize eder. Her istinaf mahkemesinde, meslek içi eğitime danışmanlık yapan eğitimden sorumlu bir delege bulunmaktadır. Okul temsilcilerinin bu ağı, eğitim ve stajın düzgün bir şekilde yürütülmesini takip etmektedir.

31 aylık eğitim, bütün öğrenciler için genel aşamadan ve ilk görevlerine yönelik hazırlık aşamasından oluşur.

Okul tarafından hâkim ve savcı adaylarının taşınması gereken 13 yetenek belirlenmiştir:

- Etik kuralları belirlemek, buna uygun hareket etmek ve uygulamak,
- Bir durumu veya dosyayı incelemek ve sentezlemek,
- Usul kurallarını belirlemek, buna uygun hareket etmek ve usul kurallarını güvence altına almak,
- Uyumlu çalışmak,
- Koşullara uygun bir otorite veya tevazu göstermek,
- İlişki yönetimini, dinlemeyi ve fikir alışverişi yapmayı bilmek,
- Çekişmeli yargılama ilkelerine riayet ederek, duruşmaya veya adli bir görüşmeye hazırlık yapmak ve duruşmayı/görüşmeyi yürütmek,
- Anlaşma sağlamak ve uzlaşmak,
- Fiili ve hukuki dayanakları olan sağduyulu ve icra edilebilir bir karar vermek,
- Bir kararı gerekçelendirmek, biçimlendirmek ve açıklamak,
- Ulusal ve uluslararası kurumsal çevreyi dikkate almak,
- Ekip halinde çalışmak,
- Düzenlemek, yönetmek ve yenilikçi girişimlerde bulunmak.

6.1 Genel Aşama

Bu aşama, çeşitli mahkeme ve kurumlarda stajı içermekte olup geleceğin hakim ve savcılarını kariyerleri boyunca farklı görevler için hazırlar.

Bölgesel mahkemedeki başlangıç stajı yargısal kültürün oluşmasını sağlamaktadır. Stajyerler, ceza ve hukuk yargılamasındaki her bir sujenin rolünü öğrenerek, teorik ve pratik olarak dosyaları incelerler. Bu staj 1 hafta sürmektedir.

Avukat yanında staj yapılmakta olup bunun amacı, stajyerlere farklı mahkemelerdeki avukatlık uygulamalarını tanıtmaktır. Stajyerler dosyaları inceleyebilir, müvekkillerle görüşmelere katılabilir, avukatla birlikte savunmaya katılabilirler. Barolarla işbirliği yapılarak eğitsel amaçlara saygı gösteren avukatları kapsayan liste oluşturulmakta, bu listeden yanında staj yapılacak avukatları Okul belirlemektedir. Bu staj, 12 hafta sürmektedir.

Soruşturma bürosundaki staj, suç soruşturmasında çeşitli aşama ve tekniklerin eğitimini sağlar. Bu staj, 2 hafta sürmektedir.

Bordo'daki Yargı Okulundaki ders dönemi ise hâkimlik veya savcılık mesleğinin temel özelliklerini öğretmektedir. Stajyerler, karar verme, yazılı ve sözlü ifade gibi profesyonel

teknikleri öğrenirler. Ayrıca, eğitimlerini tamamlamak için dil eğitimi almaktadırlar. Bu staj, 30 hafta sürmektedir.

Cezaevinde yapılan staj, stajyerlerin cezaevindeki ortamı tanımalarını, organizasyon hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlar. Bu staj, 2 hafta sürmektedir.

Bölgesel mahkemelerdeki staj, hakim ve savcılarının gözetim ve danışmanlığı altında, stajyerlere okulda öğrendikleri profesyonel teknikleri pratiğe dökme fırsatı tanımaktadır. Bu staj, 39 hafta sürmektedir. Bir mahkemede kaç stajyer olacağına Okul karar vermektedir. Dönem temsilcileri ve stajyerler kimin nerede staj yapacağını kendileri belirler. Stajyerler, staj sorumlusu hakimin gözetimi altında dava dosyasına hazırlanır, duruşma yönetir, karar yazar. Stajın sonunda staj sorumluları değerlendirme raporunu hazırlar ve bu rapor stajyerin karnesine işlenir. Mahkemelerdeki stajla ilgili, hepsi hakimlerden oluşan, tam zamanlı olarak 12 bölgesel mesleki eğitim koordinatörü bulunmaktadır. Bu koordinatör hakimler de stajyerleri değerlendirmektedir.

Dışarıdan ortaklarla yapılan staj, Çocuk Koruma Departmanı, İcra Hakimliği, Denetimli Serbestlik Bürolarında yapılır. Bu staj, 3 hafta sürmektedir.

Dışarıdan ortaklarla yapılan staj, Çocuk Koruma Departmanı, İcra Hakimliği, Denetimli Serbestlik Bürolarında yapılır. Bu staj, 3 hafta sürmektedir.

Yerel otorite, birlik, firma gibi yargı sistemi dışında yapılan staj, stajyerleri toplumda bir paydaş olmaya hazırlar ve stajyerlerin, bu kurumlarla yargı kurumları arasındaki ilişkilerini keşfetmelerini sağlar. Bazı stajyerler, dışarıdaki stajın 3 haftalık kısmını yurt dışında, uluslararası mahkeme veya kurumlarda ya da büyük elçiliklerde geçirebilir. Yurt dışında staj yapmak isteyen stajyerler kendileri cv düzenler ve niyet mektubu hazırlarlar. Başvuranlar arasından yurt dışında okulun temsiline uygun kişiler seçilmektedir. Bu staj, 7 hafta sürmektedir.

6.2 Stajyerlerin İlk Görevlerine Hazırlık Aşaması

Bu aşama, stajyerlerin profesyonel teknikleri geliştirmeye ve seçtikleri görevlerin kapsamını anlamaya yönelik Bordo'daki Yargı Okulunda 4 haftalık teorik eğitimle başlar. Diğer bir anlatımla, stajyerlerin ilk görev yerleri belli olduğunda, stajyerler bu göreve ilişkin spesifik eğitim almaktadırlar. Bunu 1 haftalık İstinaf Mahkemesi stajı izler. Son olarak, 12 haftalık hazırlık stajı, stajyerleri ilk görevlerine başlamak için hazır hale getirir.

SIRALAMA	SÜRE
Asliye Hukuk Mahkemesinde başlangıç stajı	1 hafta
Avukat yanında staj	12 hafta
Soruşturma stajı	2 hafta
Dersler	32 hafta (1 hafta başlangıç ve 1 hafta sınav)
Cezaevinde staj	2 hafta
Mahkeme stajı	39 hafta Yazı İşleri Müdürlüğü 2 hafta Hukuk Mahkemesi <ul style="list-style-type: none"> • Sulh Hukuk Mahkemesi 5 hafta • Asliye Hukuk Mahkemesi 8 hafta Ceza Mahkemesi <ul style="list-style-type: none"> • Savcılık 6 hafta • Soruşturma 5 hafta • Sulh Ceza Hakimliği 3 hafta • İnfaz Hakimliği 5 hafta • Çocuk Mahkemesi 5 hafta
Ek stajlar (İcra hakimliği/Denetimli Serbestlik)	3 hafta
Dış staj	7 hafta
Görev seçimi	1 hafta
İlk görev için teorik hazırlık	4 hafta
İstinaf mahkemesinde staj	1 hafta
İlk göreve hazırlık stajı	12 hafta (12 haftanın 1 haftası görevi almaya hazırlık stajı)
Yıllık izin ve devamsızlık hakkı	19 hafta
Değerlendirme Sıralaması	Dönem
Derslerin bitiminde değerlendirme	Şubat yıl N+1
Mahkeme stajı sonunda yeterlilik değerlendirmesi	Ocak yıl N+2
Yeterlilik sınavı ve sıralama	Ocak-Mart yıl N+2

6.3 Değerlendirme ve Sınavlar

Eğitim süresince 9 adet sınav yapılmaktadır. Bunlar:

- Okul döneminin sonundaki 3 yazılı sınav
- Mahkeme stajının sonundaki 3 sınav
- 3 final sınavıdır.

Ayrıca İngilizce sınav da yapılmaktadır.

Bağımsız bir sınav jürisine Yargıtay'dan bir hakim veya savcı başkanlık eder. Değerlendirmenin sonunda jüri, 4 türlü karar verebilir:

- Kabul edilebilir yönünde karar verebilir
- Kabul edilemez yönünde karar verebilir
- Mahkeme stajını tekrar etmesi yönünde karar verebilir
- Belli görevlerden kısıtlama yönünde karar verebilir.

2003-2015 İLK EĞİTİM SINAV SONUÇLARI İSTATİSTİKLERİ

Mezuniyet	Kabul Edilenler	Tekrarlananlar	ÇIKARILANLAR		Görevi Kısıtlananlar
			1. Yıl	Tekrarlamadan Sonra	
2003	268 + 1	0	0	0	3
2004	275	4	0	0	2
2005	276 + 4	10	1	0	5
2006	286 + 10	8	1	2	4
2007	255 + 8	5	0	0	8
2008	208 + 5	9	0	0	1
2009	134 + 9	6	0	1	1
2010	133 + 6	5	1	0	2
2011	143 + 5	4	0	1	1
2012	211 + 4	8	0	2	1
2013	248 + 8	12	1	2	8
2014	270 + 11	8	4	1	7
2015	260 + 8	9	0	2	0

6.4 İlk Atama

Staj sonunda adaylar, sınav sonuçlarına göre sıralanırlar. Adaylar, sınav sonuçlarına göre belirlenen sıralamadaki yerleri uyarınca Adalet Bakanlığı tarafından belirlenen listeden ilk atanacakları yerleri seçerler. Hâkimler ve savcılar, Hakim ve Savcılar Kurulu'nun görüşü üzerine Cumhurbaşkanı kararnamesiyle atanırlar.

İlk eğitim, yaklaşık 700 kişilik bir eğitimci kadrosuyla Okulun merkezinin bulunduğu Bordo'da verilmektedir. Meslek içi eğitimlere ise, yılda yaklaşık olarak 2000 hâkim, savcı ve uzman katılmaktadır. Stajyerlere eğitimleri süresince maaş ödenmekte, bazı özel burslardan faydalanma imkânları da bulunmaktadır. Okula kabulünün ardından adaylar, on yıl boyunca devlete hâkim veya savcı olarak hizmet etmeyi taahhüt etmiş sayılmaktadırlar. İki yılın sonunda jüri tarafından değerlendirilen yeterlilik sınavını geçen adayların, sadece Asliye Hukuk Mahkemesi Hâkimi, Sorgu Hâkimi, Çocuk Mahkemesi Hâkimi, İnfaz Hâkimi, yardımcı Cumhuriyet savcısı, Başsavcı yardımcısı, Başbakanlık nezdinde hâkim olarak ilk atamaları yapılır.

7. MESLEK İÇİ EĞİTİM

Hayat boyu öğrenme, hâkimler ve savcılarının yeteneklerini geliştirmek ve adalet sisteminin beklentilerini karşılamak için olanak sağlamaktadır.

Meslek içi eğitim, 4 Mayıs 1972 tarihli kararname ile kurulmuştur ve yılda 5 günlük meslek içi eğitim, 1 Ocak 2008 tarihinden itibaren bütün hakim ve savcılar için zorunlu hale gelmiştir.

Meslek içi eğitimin amaçları şunlardır:

- Yasal ve düzenleyici yenilikleri ve içtihat hukukundaki gelişmeleri takip etmek,
- Yetkileri değiştiğinde hakim ve savcılara yardımcı olmak,
- Hakimler ve savcılarını idari görevlere hazırlamak,
- Bilgi, yöntem ve iyi uygulamaları paylaşmayı teşvik etmek,
- Ekonomik, sosyal ve kültürel çevrenin farkındalığını artırmak,
- Hakimler ve savcılar arasında Avrupa ve uluslararası hukuk bilgisini artırmak,
- Çözülmesi gereken konularla ilgili çok disiplinli bir yaklaşım öngörmek.

Meslek içi eğitim, Öğretim Komisyonunun görüşleri temel alınarak Okulun Meslek içi Eğitim Dairesi tarafından hazırlanır ve Yönetim Kurulu tarafından geçerli hale getirilir.

Meslek içi eğitimde kullanılan yöntemlerden biri, hâkimler ve savcılarını bir araya getiren eğitim oturumlarıdır. Eğitim oturumları, sunumlar ve pratik çalışmalarla teknik ve sosyal temalar üzerinde etkin bir eğitim sağlar. Bu eğitimler 2 gün ile 5 gün arasında sürmektedir.

Meslek içi eğitimde yürütülen yöntemlerden diğeri eğitim periyotlarıdır. Kurs direktörü tarafından yürütülen eğitim periyotlarında, küçük bir grup hâkim veya savcı bir tema üzerinde çalışır ve bir sunum hazırlar. Bu eğitimler, bütün yıla yayılmış şekilde 1 gün ile 5 gün arasında sürmektedir.

Meslek içi eğitimde kullanılan diğeri bir yöntem ise yeterlilik kurslarıdır. Yeterlilik kursları, özel görevlerde görev almaya başlayacak katılımcıların seçtikleri birkaç modülden oluşmaktadır.

Seminerler, Ulusal Yargı Okulu veya okulun işbirliği içinde olduğu kurumlar tarafından düzenlenmektedir ve geniş bir dinleyici kitlesini hedeflemektedir. Bu eğitimler 1 gün ile 2 gün arasında sürmektedir.

Mahkeme dışındaki staj, kamu kurumları, bağımsız idari otoriteler, uluslararası organizasyon veya mahkemeler ve endüstriyel şirketlerde görülmek üzere Ulusal Yargı Okulu tarafından organize edilir. Bu staj, 5 gün sürmektedir.

Mahkeme stajı, görev yerlerini değiştiren hâkim veya savcılara yöneliktir ve bu kişileri değişikliğe hazırlama amacını taşımaktadır. Bu staj, hâkim veya savcının atandığı mahkemeye benzer bir mahkemede çalışan hâkim veya savcının yanında görülmekte olup 5 gün sürmektedir.

Her yıl Yargıtay'da ve İstinaf Mahkemelerinde yerel bir eğitim komitesi meslek içi eğitim ihtiyaçlarını belirler ve söz konusu mahkemelerdeki hâkimler ve savcılar için bir eğitim planı hazırlar. Bu eğitim planı Ulusal Yargı Okulu'na sunulur. Yerel meslek içi eğitimler, seminer veya eğitim oturumları şeklinde gerçekleştirilir.

7.1 Uzaktan Eğitim Modülleri (e-formasyon)

Uzaktan eğitim modülleri, ilk olarak 2015 yılında kurulmuştur. Okulda verilen eğitim faaliyetlerini desteklemek için uzaktan eğitim sistemi kurulmuştur. Hâkim sınıfından olmayan, dışarıdan atanan hâkimler için de uzaktan eğitim verilmektedir.

Uzaktan eğitimi organize eden görevliler, 5 kişi Bordo'da, 4 kişi Paris'te olmak üzere toplam 9 kişiden oluşmaktadır. Uzaktan eğitim şefi Bordo'da, yardımcısı Paris'te bulunmaktadır. Bu ekipte şef, yardımcısı, grafikçi, gazeteci ve modülden sorumlu teknik personeller çalışmaktadır.

Bütün hâkimler ve savcıların istedikleri zaman erişebilecekleri yardım masası bulunmaktadır. Uzaktan eğitim sisteminde pratik bilgilere yönelik ölçümler ve bilgiler mevcuttur.

Canlı uzaktan eğitim olarak sadece İngilizce dersi verilmektedir.

Uzaktan eğitim sisteminde 22.000 kullanıcı kayıtlıdır. Bunun 8.000'i görevde hâkim, 2.000'i stajyer hâkim, geri kalan ise meslekten olmayan hâkimlerdir.

8. UZMANLAŞMIŞ PROFESYONEL EĞİTİMİ

Uzmanlaşmış Profesyonel Eğitim Dairesi, hâkim sınıfından olmayan hâkimlerin ve adalet sisteminde çalışan arabulucular gibi belli kişilerin eğitim faaliyetlerini organize eder.

8.1 Profesyonel Olmayan Hakimlerin Eğitimi

Meslekten olmayan ticaret mahkemesi hâkimleri iş dünyasından seçilmektedir. Bu hâkimlerin, mesleğe başladıktan sonra 20 ay içinde 8 günlük ilk eğitimi almaları gerekmektedir. Ayrıca, her yıl 2 günlük eğitim alma zorunlulukları bulunmaktadır. Meslek içi eğitimler, özellikle bu hâkimler için ve profesyonel hâkimlere de açık olacak şekilde Ulusal Yargı Okulu tarafından verilir. Staj, istinaf mahkemelerinin ticaret dairelerinde veya Yargıtay'ın ticaret dairesinde görülür.

Meslekten olmayan iş mahkemesi hâkimleri, işveren örgütleri ve ticaret odalarının teklifleri üzerine Adalet Bakanlığı ve Çalışma Bakanlığının ortak kararıyla 4 yıllığına atanır. İşveren ve işçi örgütlerinden seçilen hâkimlerin eğitimi aynıdır ve eğitim almaları zorunludur. Bu hâkimlerin 15 ay içinde 5 günlük ilk eğitimi almaları gerekmektedir. 3 günlük uzaktan eğitimde adli düzen, etik, iş yargılama usulü ve karar yazımı gibi çeşitli konuların eğitimi verilmektedir. Uzaktan eğitim 4 ay boyunca bu hâkimlere açık olup, 3 günlük uzaktan eğitimin 4 ay içinde tamamlanması gerekmektedir. 3 günlük uzaktan eğitimden sonra, dosya inceleme, karar yazımı gibi atölye çalışması şeklinde uygulamaya yönelik 2 günlük eğitim verilmektedir. Atölye çalışması şeklindeki eğitimler eğitici hâkimler tarafından verilmekte olup, yeknesaklık sağlamak adına eğitici hâkimlere de 2 günlük eğitim verilmektedir.

Geçici hâkimler, Hâkimler Savcılar Kurulu tarafından 5 yıllığına atanırlar. İlk eğitimleri Ulusal Yargı Okulu tarafından tasarlanır ve zorunludur. 10 günlük ilk eğitim, yargılama usulü, etik, karar yazımı, duruşma yönetimi gibi konuları içermektedir. Buna ek olarak, 40 günden 60 güne kadar mahkeme stajı bulunmaktadır. Staj sonunda okul müdürü görüş bildirir, mesleğe kabullerine ise Hâkimler Savcılar Kurulu karar vermektedir. Geçici hâkimlerin, Ulusal Yargı Okulu tarafından düzenlenen meslek içi eğitimleri almaları da zorunludur.

8.2 Adalet Sisteminde Çalışan Kişilerin Desteklenmesi

Arabulucular ve savcı delegeleri de eğitim oturumlarından yararlanabilmektedir. Ulusal Yargı Okulu, arabulucuların yetki alanı, uygulama kanunları, sorgulama teknikleri gibi konularda eğitimler düzenlemektedir. Bu eğitimler, 2 gün ila 5 gün arasında sürmektedir.

9. ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ

Her yıl yaklaşık 5000-6000 civarında yabancı hâkim ve savcı eğitilmekte, eğitimler genellikle 3 gün sürmektedir. Eğitimler ya Fransa'da ya da yabancı hâkim ve savcılarının kendi ülkelerinde verilmektedir. Yabancı hâkim ve savcılarının eğitimi, ilk eğitim veya meslek içi eğitim olarak Uluslararası Daire tarafından organize edilmektedir.

Yabancı hâkimlik okullarının kurulmasında teknik destek verilmektedir. Öncelikle yönetimin oluşturulmasına, sonrasında ilk eğitim, staj ve meslek içi eğitimi içerecek şekilde eğitim formatlarının hazırlanmasına yardım edilmektedir.

Ulusal Yargı Okulu, Afrika, Doğu Avrupa ve Latin Amerika'da yargı eğitim okullarının kurulmasına katkıda bulunmuştur.

Uluslararası Daire, 4 uluslararası ağ ile işbirliği halinde çalışmaktadır. Bunlar; Avrupa Yargı Eğitim Ağı (EJTN), Avrupa Konseyi Ağı, Euro-Arap Ağı ve Uluslararası Yargı Eğitim Örgütü (IOJT)'dür.

10. ARAŞTIRMA VE BELGELENDİRME

Belgelendirme merkezi, ilk eğitim ve hayat boyu eğitim kursları için çok çeşitli belge sunmaktadır. Bordo'daki stajyerlere, meslekteki hâkim ve savcılara ve araştırmacılara ulusal basın, hukuki makaleler, yargı uygulamaları üzerine çalışmalar gibi 35.000'den fazla kaynak sunulmaktadır. Ayda 2 sefer, yargıdaki güncel gelişmeleri analiz eden dergi çıkarılmaktadır. Ayrıca bibliyografiler ve sergiler okuldaki eğitim kurslarına destek sağlamaktadır.

Arşiv Merkezi, okulun eğitim çıktılarını toplar ve sanal ortamda dağıtır. Bu, dijital belgelendirme eğitim koordinatörü ve kursların direktörleri ile birlikte tasarlanmaktadır. Merkez ayrıca, okulun intranetinde öğretimle ilgili belgelendirmeyi erişime açmıştır. Bunun yanı sıra, forumlardaki tartışmalar da hâkim ve savcılara açıktır. 'A la Une' 2010 yılında kurulmuş bir hizmettir. İctihat hukukundaki değişiklikler, yeni yasalarla ilgili bilgiler gibi güncel ve tartışmalı hukuki ve yargısal meselelerde belgeler sunmaktadır.

Araştırma aktiviteleri iki temel amaca odaklanmaktadır: yargısal uygulamalar konusunda araştırmaları teşvik etmek ve bilgiyi yaymak. Araştırma Merkezi, uygulamalı araştırmayı destekleyen aktif bir yöntem uygulayarak yargı sistemi ile ilgili araştırmaları teşvik etmektedir. Örneğin 2010'da yaratılan Ulusal Yargı Okulu Grand Prix'i, hâkim ve savcılarının yayın faaliyetlerini takip eden bir yol izlemektedir. Bunun yanında Araştırma Ödülü (Research Prize) her yıl, yargısal uygulamalar veya adalet sisteminin işlevselliği üzerine tez yazan bir araştırmacıya ödül vermektedir. 2011 yılında Okul, kurumsal

araştırmacılar için bir araştırma programı başlatmıştır. Bu programda, yargısal süreçte bekleme süresi, özgürlük ve özgürlüğün kısıtlanması gibi çeşitli temalar seçilmektedir. Araştırma Merkezi, hâkim ve savcılardan ve akademik çevreden biriktirdiği bilgi ve deneyimleri yaymaktadır. 'Les Cahiers de la Justice' der-

gisi her yıl dört kez yayımlanmaktadır. 'Justice Actualiés' dergisi de uygulamaları analiz etmek için güncel tema ve dosyalardan yararlanmaktadır.

III. SONUÇ

Fransız Ulusal Yargı Okulu, Fransa'da hâkim ve savcıların eğitilmesi için tek yetkili kurum olup, hâkim ve savcı adaylarının 31 aylık ilk eğitimlerini ve görevdeki hakim ve savcılarının meslek içi eğitimlerini sağlamaktadır.

Okulun başlıca beş görevi bulunmaktadır. Bunlar;

- Okula giriş sınavlarının düzenlenmesi,
- Aday hâkim ve savcılarının ilk eğitiminin düzenlenmesi,
- Atanan hâkim ve savcılar için meslek içi eğitim verilmesi,
- Yabancı hâkim ve savcılara Fransa'da veya ülkelerinde eğitim verilmesi,
- Mesleklerini etkin olarak icra etmeyen, konsolosluk/büyükelçilik bünyesinde görevli hâkimlere, iş mahkemesi hukuk danışmanlarına ve adalet teşkilatıyla işbirliği içerisinde çalışan bazı meslek gruplarına eğitim verilmesi

şeklinde sıralanmaktadır.

Okulun ilk eğitim amaçları doğrultusunda 8 Eğitim Merkezi kurulmuştur. Bunlar;

1. Adli beşeri bilimler
2. Hukuk alanında karar süreci ve yargının biçimlendirilmesi
3. Ceza alanında karar süreci ve yargının biçimlendirilmesi
4. Adli iletişim
5. Adalet yönetimi
6. Yargının uluslararası boyutu
7. Adli ortam
8. Ekonomik, sosyal ve çevresel merkez

Hâkim ve savcı adaylarının okula girişi için; üniversite öğrencileri, kamu görevlileri ve özel sektörde çalışan kişilere yönelik olmak üzere her yıl üç ayrı sınav düzenlenmektedir. Her bir sınav için gereken koşullar farklılık göstermekle birlikte, Fransız vatandaşı olmak, hak kısıtlılığı olmamak, mesleği icra etmeye engel olacak fiziki engeli bulunmamak ve askerliğini yapmış olmak genel şartları aranmaktadır.

Okula giriş sınavları yazılı ve sözlü yarışmalar şeklinde olup, sınav jürisi Kararname ile belirlenen 11 kişiden oluşmaktadır. Yazılı ve sözlü sınavlardan başarı ile geçen adaylar, hakim ve savcı stajyeri olarak 31 aylık eğitime tabi tutulurlar.

31 aylık eğitimin amacı, hâkim ve savcı stajyerlerine mesleki ve uygulamaya ilişkin teknikleri öğretmenin yanı sıra, stajyerlerin kurumsal ve sosyal anlamda bilinçli olmalarını sağlamaktır. Bu anlamda, yaşadığı toplumu iyi tanıyan, AB hukuku, uluslararası hukuk alanlarında bilgili hâkim ve savcılar yetiştirilmesine özen gösterilmektedir.

Stajyerler mahkemelerde, soruşturma bürolarında, avukatlık bürolarında, cezaevinde ve yargı sistemi dışındaki özel veya kamu kurumlarında staj görmekte olup böylece stajyerlerin mesleğe donanımlı olarak hazır olmaları amaçlanmaktadır.

Stajyerler eğitim boyunca 9 adet sınavdan geçmekte, sınavlar bağımsız bir jüri tarafından değerlendirilmektedir. Sınav sonucunda jüri, stajyerin mesleğe kabul edilebilir olduğuna, kabul edilemez olduğuna, mahkeme stajını tekrar etmesine veya belli görevlerden kısıtlanmasına karar verebilir. Mesleğe kabul edilen stajyerler, çalışacakları mahkeme belli olduktan sonra, 1 ay boyunca, atandıkları göreve ilişkin eğitim almaktadırlar. Bu eğitimden sonra 3 ay süresince kendi görevleri ile ilgili mahkeme stajı yapmaktadırlar. Bu mahkeme stajının 1 haftası atandığı mahkemede stajyer olarak çalışmayı kapsamaktadır.

Okul tarafından ayrıca, meslek içi eğitim, uzaktan eğitim, meslekten olmayan hâkimlerin eğitimi ve yabancı hâkim ve savcılarının eğitimi verilmektedir. Bu eğitimlerle, görevlerini icra eden hâkim ve savcılarının mesleki anlamda gelişimleri sağlanmakta, tecrübe ve bilgi paylaşımına ortam hazırlanmaktadır. Ayrıca hâkim ve savcılar, yetki değişikliği durumunda mahkeme stajı, meslek içi eğitim ve uzaktan eğitimlerle yeni görevlerine hazır hale getirilmektedirler.

Tüm bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde; Fransız Ulusal Yargı Okulunun 31 aylık hâkim ve savcı stajının tamamından sorumlu tek yetkili kurum olması, okula giriş ve mesleğe kabul sınavlarının ayrı ayrı ve bağımsız jüriler tarafından gerçekleştirilmesi, bu sınavların yazılı ve sözlü yarışmaları ve İngilizce sınavını içermesi, stajın okuldaki eğitimi, mahkemelerde ve diğer kurumlarda çalışmayı kapsayacak şekilde çok yönlü ve işlevsel olması, eğitimlerin teorik bilgiden çok uygulamaya yönelik olması ve atölye çalışmalarına ağırlık verilmesi, stajyerlerin aktif rol almaları, bu eğitimlerde ulusal hukukun yanında uluslararası hukuka da önem verilmesi, uluslararası kuruluşlarla işbirliği halinde olunması, uzaktan eğitimin etkin olarak kullanılması, eğitimlerin tüm hâkim ve savcılar için sürekli hale getirilmesi modern ve bütüncül bir eğitim modeli çizmektedir.

Sonuç olarak, Türkiye Adalet Akademisi'nin yenilikçi eğitim vizyonu doğrultusunda, Fransa Ulusal Yargı Okulu'nda uygulanan çağdaş ve kapsamlı eğitim modelinin uygun düştüğü ölçüde örnek alınmasının, eğitimin geliştirilmesine katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

